

قطعنامه یازدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

به حول و قوه الهی، یازدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی در فضایی آکنده از صمیمیت و پربار از نظر علمی، هم زمان با هفته معلم و سالگرد شهادت معلم بزرگ استاد شهید مطهری در ۱۰ تا ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی ایران با محور رهبری در آموزش علوم پزشکی برگزار گردید. پرداختن به مباحث رهبری و مدیریت آموزشی و یافتن راهکارهای ارتقای آن در سال همت مضاعف و کار مضاعف، فضای ویژه‌ای در همایش ایجاد نموده بود.

اقبال بالای شرکت کنندگان و اساتید دانشگاه‌ها از همایش و رشد کمی و کیفی مشاهده شده، حاکی از نهادینه شدن مبانی آموزش علوم پزشکی در کشور است. البته سازمان‌دهی و مدیریت به حق در خور تقدیر برگزارکنندگان، نمود بارز نوآوری‌های مؤثر در شیوه برگزاری و سازمان‌دهی همایش بوده که جا دارد به این لحاظ از تمامی دست‌اندرکاران و برگزارکنندگان قدردانی شود.

ماحصل بحث‌های سازنده به عنوان نتایج ملموس و قابل پی‌گیری به شرح زیر خلاصه می‌گردد:

۱- تغییرات شگرف و گسترده در مدیریت سلامت در هزاره سوم، مختصات جدیدی در آموزش علوم پزشکی ایجاد خواهد نمود که اثرات آن به صورت مشهود در سال‌های اخیر قابل مشاهده بوده است. این مهم می‌طلبد که مدیریت و رهبری آموزش علوم پزشکی متناسب با این نیازها به صورت هدفمند با ایجاد ظرفیت‌های جدید به سمت آموزش پاسخ‌گو و پرهیز از توجه افراطی به تخصص‌گرایی حرکت کند. در این راستا، انتظار می‌رود با هدایت وزارت و همراهی دانشگاه‌های علوم پزشکی حرکت منسجم و هدفمندی آغاز و با پی‌گیری مستمر به انجام برسد.

۲- عنوان اصلی همایش یازدهم، رهبری در آموزش علوم پزشکی بود که خود یادآور اهمیت این بحث در شرایط

امروز جامعه علمی آموزش پزشکی کشور است. انتخاب این موضوع به عنوان بحث اصلی در همایش، گذشته از آن که نشان‌دهنده گذر آموزش پزشکی از مرحله مفاهیم اولیه و بنیادین است، موضوع رهبری را در همه ابعاد آن مورد تأکید قرار می‌دهد. اهمیت نقش رهبری در مدیران و مدل‌های رهبری نزد آنان، نقش رهبری آموزشی در توسعه نظام سلامت، بهره‌وری و تعالی آموزشی همگی از جنبه‌های مهمی بودند که مورد بحث قرار گرفته و باید توسط اندیشمندان این حوزه از مرحله مفاهیم نظری به مبانی عملکردی و عملیاتی تبدیل شوند.

۳- اشاره به اهمیت رهبری و رهبران در آموزش پزشکی منحصر به مدیران در سطوح کلان تصمیم‌گیری در وزارت یا دانشگاه‌ها نیست. هر فردی که در هر سطحی از نظام آموزش علوم پزشکی نقش مدیریتی برعهده دارد و حتی یکایک اعضای هیأت علمی در مواجهه با دانشجویان و محیط آموزشی خود، باید به دانش و نظریه‌های رهبری احاطه داشته و بتوانند چنین مفاهیمی را به فعل درآورند. از جمله نکاتی که تمام این سطوح تصمیم‌گیری باید عنایت کافی به آن داشته باشند، توجه به شواهد موجود برای اخذ تصمیم و همچنین ضرورت توجه به پی‌آمدهای این گونه تصمیم‌هاست.

۴- یکی از دغدغه‌های مطرح شده در همایش در جلسه‌های مختلف، بحث انتخاب مدیران و رهبران در نظام آموزشی بوده است که نیاز به توجه دارد. در نظر گرفتن معیارهای عینی و مستند برای ثبت ویژگی‌های رهبری نزد مدیران، و بهره‌گیری از پتانسیل‌های مناسب برای حاکم نمودن اصول انتخاب شایسته در انتخاب رهبران آموزشی، از راهکارهای پویاتر نمودن نظام آموزشی و تقویت انگیزه نزد دست‌اندرکاران آن است.

۵- از آنجا که موضوع رهبری در نظام آموزشی خود علمی آموختنی است و رهبران آینده این نظام آموزشی از بین دانشجویان و دستیاران امروز بیرون خواهند آمد. بنابراین گنجاندن بعضی از مفاهیم اساسی رهبری در کوریکولوم آموزشی، اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد که البته در این صورت مشارکت همگی ذی‌نفعان از جمله اعضای هیأت علمی و دانشجویان ضروری است.

- ۶- لزوم تشکیل هسته‌های دانشجویی در ساختار مراکز مطالعات و توسعه به طور فزاینده‌ای احساس می‌شود. از جمله نکات ارزنده همایش یازدهم، نقش پررنگ دانشجویان در برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی مطالب علمی بود که حس تازگی و طراوت را در گوشه کنار همایش می‌پراکند. حضور این گروه پویا و فعال در برنامه‌های EDC در قالب هسته‌های دانشجویی و مشارکت آنان در برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی برنامه‌های توسعه آموزش باید به عنوان یکی از خطوط اصلی حرکت مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی در نظر گرفته شود.
- ۷- عملیاتی نمودن نقشه جامع علمی کشور مورد تأکید قرار گرفت. در این راستا ضرورت دارد سندهای ملی توسعه و تحول نظام آموزش علوم پزشکی کشور به طور جامع طراحی شده، در این گذر، نظر همه استادان، کارشناسان و صاحب‌نظران در سطح وزارتی، دانشگاه‌های علوم پزشکی، انجمن‌های علمی آموزش علوم پزشکی و سایر سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه آموزش به طور فعال در تهیه پیش‌نویس این اسناد، لحاظ شود.
- ۸- ضمن ارج نهادن به زحمات برگزارکنندگان و دست‌اندرکاران همایش یازدهم، مقرر گردید که دوازدهمین همایش آموزش علوم پزشکی در سال آینده در شهر مقدس مشهد در جوار بارگاه ملکوتی حضرت امام رضا (ع) برگزار گردد که امید است با استعانت از آن حضرت این همایش راه‌گشای مسیر و چشم‌انداز درخشان جدیدی در عرصه آموزش علوم پزشکی کشور باشد.

والسلام